

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/452/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115224581
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2115224581.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci žalobcu: SPP Distribúcia a. s., so sídlom Mlynské Nivy 44/b, Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, G. F., zastúpený advokátkou JUDr. Janou Hreňovou, so sídlom Krížna 14, Bratislava, o zaplatenie 2.762,72 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 1.239,15 Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne zo sumy 1.239,15 Eur od 20.06.2014 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručенou súdu dňa 05.10.2015 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť 2.762,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho pod splatnosti vyfakturovania škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu dňa 04.06.2014, t. j. od 20.06.2014 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že na odbernom mieste X. XX, G. F. v období od 19.05.2013 do 17.03.2014 dochádzalo k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Takýto odber zemného plynu je podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) považovaný za neoprávnený odber. Porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii - plomby - bolo potvrdené aj znaleckým posudkom znalca A. J. Z., so sídlom R. XX, L. L.. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu zákon o energetike ukladá odberateľovi povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 2.762,72 Eur, ktorá bola vyčíslená v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len „vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012“) a vyfakturovaná žalovanému faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.06.2014 so splatnosťou dňa 19.06.2014. Žalobca listom vyzval žalovaného na úhradu fakturovanej sumy, žalovaný na vyššie uvedenú výzvu nereagoval, faktúru za neoprávnený odber do dnešného dňa neuhradil. Preto si žalobca uplatnil úrok z omeškania za obdobie odo dňa 20.06.2014 do zaplatenia vo výške 5,15 % ročne.

2. Súd rozhodol vo veci samej bez nariadenia pojednávania na základe skutočností tvrdených žalobcom platobným rozkazom č. k. 18C/452/2015 - 22 zo dňa 22.12.2015, proti ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote vecne odôvodnený odpor. Žalovaný uviedol, že má za to, že z jeho strany nikdy nedošlo

k neoprávnenému odberu plynu, pričom žalobca nie je oprávnený od neho žiadať náhradu škody, ktorá mu reálne nikdy nevznikla. Tvrdenie žalobcu o tom, že žalovaný mu spôsobil škodu neoprávneným odberom, nie je pravdou, a požiadavka žalobcu na náhradu škody nie je oprávnená. Žalovanému nebol známy žiadny neoprávnený odber plynu prostredníctvom plynomeru, a ani nič o neoprávnenom odbere plynu na odbornom mieste nevedel a nevie. Nebol si vedomý žiadneho poškodenia meradla plynu ani zabezpečovacieho zariadenia, pričom nedisponuje technickými ani odbornými znalosťami ktoré by mu umožňovali akúkoľvek manipuláciu so zariadením. Žiadne poškodenie ochrannej skrinky, samotného meradla zemného plynu alebo zabezpečovacieho zariadenia nezaznamenal. Domnieva sa, že meradlo plynu meralo hodnoty odobratého zemného plynu správne, domnieva sa tiež, že žalobca sa touto skutočnosťou mal zaoberať, a preukázateľne dokázať nefunkčnosť tohto meradla a nielen poškodenie zabezpečovacieho zariadenia. V opačnom prípade je dôvodné sa domnievať, že meradlo meralo správne a teda k žiadnemu pochybeniu alebo nepresnosti pri určení množstva spotrebovaného plynu nemohlo dôjsť. Následne uviedol, že nárok na náhradu škody je nedôvodný a neoprávnený, nakoľko neboli splnené materiálne a formálne podmienky vzniku nároku na náhradu škody. Poukázal na § 82 ods. 2 zákona o energetike, v zmysle ktorého Odberateľ, ktorý neoprávnené odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Ak by teda v danom prípade boli naplnené znaky definície neoprávneného odberu plynu podľa zákona, navrhovateľ by na účely preukázania existencie nároku na náhradu škody musel v súlade s ustanovením § 82 ods. 2 zákona preukázať aj to, že mu škoda skutočne vznikla. Čo sa však nestalo. Podľa názoru žalovaného a) v danom prípade nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že dotknuté meracie zariadenie nemeria hodnoty správne a za b) v danom prípade nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že navrhovateľovi vznikla škoda. V zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka platí, že podmienkou vzniku nároku na náhradu škody je nespochybniteľné preukázanie porušenia právnej povinnosti, vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi konaním alebo opomenutím (porušenie právnej povinnosti) a následkom (vzniknutou škodou). Vzniknutá škoda musí byť skutočná a musí byť bez pochybností spôsobená práve porušením právnej povinnosti (nepostačuje existencia len domnelej škody). Samotná škoda ani porušenie právnej povinnosti ešte nezakladajú zodpovednosť za škodu a teda ani právo na jej náhradu. Nepostačuje pritom keď príčinná súvislosť je len tvrdená (domnelá), ale musí byť bezpečne preukázaná zo strany navrhovateľa, ako nositeľa dôkazného bremena. Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť pritom nielen bezpečne preukázaný, ale aj bezprostredný. Všetky tieto skutočnosti vyplývajú aj z rozsudku sp. zn. R 21/1992, vydaného Najvyšším súdom Slovenskej republiky, ktorý taktiež konštatuje aj to, že príčinnú súvislosť nemožno zamieňať s časovou nadväznosťou a súvislosťou, nakoľko časová súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a skutkovou udalosťou, z ktorej škoda vznikla, sama osebe nie je rozhodujúca, rozhoduje vecná súvislosť príčiny a následku. Časová súvislosť napomáha len pri posudzovaní vecnej súvislosti. Vo vzťahu k dôkazom, o ktoré žalobca opiera nárok na náhradu škody ďalej uviedol, že znalecký posudok nesmeruje k preukázaniu škody, ale sa zaoberá len analýzou poškodenia zabezpečovacieho zariadenia. Ako však vyplýva z vyššie uvedených skutočností, preukázanie poškodenia plomby nie je zároveň dôkazom o tom, či reálne došlo k neoprávnenému odberu a teda k vzniku škody. Zároveň poukázal aj na tú skutočnosť, že zo strany žalobcu došlo k nesprávnej a nezákonnej aplikácii právneho predpisu vo vzťahu k výpočtu škody, ktorú požadujú od klienta uhradiť. Na výpočet škody žalobca aplikoval vykonávací predpis, avšak podľa § 82 ods. 4 zákona o energetike mala byť údajná škoda, ktorej vznik však žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, určená pomocou typového diagramu dodávky. Následne poukázal na právnu úpravu zákona o energetike, na vybranú rozhodovaciu činnosť niektorých okresných súdov a žiadal žalobu zamietnuť.

3. K vyjadreniu žalovaného sa na výzvu súdu vyjadril žalobca, ktorý doplnil skutkové tvrdenia nasledovne: porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (plomby) bolo potvrdené znaleckým posudkom znalca A. J. Z., R. XX, XXX XX L. L. č. XXX/PL -2014ro zo dňa 30.05.2013 (ďalej len „znalecký posudok“). V posudkovej časti znalec uviedol, že jednoznačne môže potvrdiť, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a dolné odtlačky neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja. Znalec A. J. Z. je riadnym znalcom zapísaným v zozname znalcov evidenčné číslo: XXXXXX, vykonávajúci okrem iného znaleckú činnosť v odbore: 390000 - Strojárstvo, odvetvie: 391100 - Mechanické zabezpečovacie systémy ako aj v odbore: 490000 - Kriminalistika, odvetvie: 490300 - Mechanoskopia. Znalec je povinný postupovať pri vypracovaní znaleckých posudkov podľa príslušných ustanovení zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v znení neskorších predpisov a je nezávislou a nestrannou osobou. Spochybňovanie znaleckého posudku žalovaným považoval za irelevantné, s účelom vyhnúť sa zaplateniu dlžnej sumy. Kontrola odborného

miesta bola dňa 17.03.2014 vykonaná na základe oznámení orgánov činných v trestnom konaní nakoľko vzniklo podozrenie, že na predmetnom mieste dochádza k odberu plynomerom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Orgánmi činnými v trestnom konaní boli zaistené zoznamy, na ktorých boli uvedené osoby a miesta odberov s rôznymi dátumami a či inými údajmi, u ktorých mali byť vykonané neoprávnené zásahy na plynomeroch a falšovateľské náčinia a raznice. Žalobca ďalej poukázal na to, že žalovaný nebol označený ako poškodovateľ zabezpečovacieho zariadenia plomby. Zodpovednosť za škodu spôsobenú takýmto konaním resp. takýmto stavom je založená na objektívnom princípe a odberateľ nesie zodpovednosť za to, že takýmto meradlom odoberal plyn. Znalec v znaleckom posudku skúmaním potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja a uviedol, že s veľkou pravdepodobnosťou pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo odstránené a nahradené inou plombou. Tým, že bolo preukázané, že bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, každý takýto odber sa v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike považuje za neoprávnený odber, a nie je potrebné preukazovať či odberateľ sám porušil zabezpečovacie zariadenie. Stačí len samotná skutočnosť, že bolo poškodené zabezpečovacie zariadenie. V takomto prípade zákon predpokladá objektívnu zodpovednosť. Taktiež nie je potrebné skúmať či samotné meradlo meralo správne, toto skúmanie by bolo neúčelné, stačí samotný fakt, že zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktoré chráni pred zásahom do plynomeru bolo poškodené resp. odstránené, čím bolo umožnené manipulovať s číselníkom a nastaviť akúkoľvek ľubovoľnú hodnotu na meradle, aj keď samotné meradlo mohlo merať správne. Teda údaj o spotrebe zemného plynu indikovaný na predmetnom plynomeri, tak nemusí predstavovať množstvo skutočne spotrebovaného zemného plynu. Nakoľko stav spotreby zemného plynu indikovaný na meradle, na ktorom bola porušená plomba nie je možné v zmysle zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii v spojení s ustanoveniami zákona o energetike brať v úvahu, bolo potrebné určiť spotrebu zemného plynu na odbernom mieste žalovaného prostredníctvom vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z. a to za obdobie od posledného odpočtu meradla predchádzajúceho dňu odhalenia poškodenia zabezpečenia meradla, do zistenia poškodenia zabezpečenia meradla, teda v období od 19.06.2013 do 02.04.2014. Podľa § 15 ods. 6 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o metrologii“), platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak a) uplynul čas jeho platnosti, b) boli vykonané zmeny alebo úpravy meradla, ktoré mohli ovplyvniť jeho metrologické vlastnosti, c) meradlo bolo poškodené tak, že mohlo stratiť niektorú vlastnosť rozhodujúcu pre jeho overenie, d) bola poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka, e) je zjavné, že meradlo stratilo požadované metrologické vlastnosti, i keď nebola porušená overovacia značka. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že žalovanému nebola za predmetné obdobie fakturovaná spotreba zemného plynu, nakoľko v prípade zistenia poškodenia zabezpečovacieho prvku nie je možné akceptovať údaje na číselníku meradla a plyn, ktorý žalovaný odobral bolo potrebné určiť vzhľadom na vyššie uvedené v zmysle zákona. Žalovaný mal na riadnej vyúčtovanej faktúre za predmetné obdobie od svojho dodávateľa zemného plynu spotrebu plynu vo výške 0 m³. V prípade ak žalovaný uhrádzal zálohové platby, žalovaného dodávateľ zemného plynu vrátil vzniknutý preplatok za predmetné obdobie neoprávneného odberu žalovanému. Nulová spotreba na faktúre resp. na vyúčtovaní žalovaného je vedená kvôli skutočnosti, že porušením plomby platnosť overenia meradla zanikla. Teda údaj uvedený na číselníku nebolo možné akceptovať a množstvo spotrebovaného plynu bolo určené prostredníctvom zákona resp. vyhlášky. Následne žiadal súd, aby si vyžiadal vyjadrenie dodávateľa plynu žalovaného, a to SPP a. s., či fakturoval žalovanému za obdobie neoprávneného odberu plynu od 19.05.2013 do 17.03.2014 resp. či žalovanému neboli prípadné zálohové platby vrátené vzhľadom na skutočnosť, že bol zistený neoprávnený odber a nebolo možné zistiť reálnu spotrebu plynu žalovaného. Následne poukázal na to, že ustanovenie § 82 ods. 4 zákona o energetike, na ktoré poukazoval žalovaný, nie je možné aplikovať, nakoľko plynomer žalovaného sa nenachádza na verejne prístupnom mieste, ale v uzamknutej plechovej skrini za plotom a tým je pre tretie osoby nedostupný. Preto je jednoznačné, že plynomer sa nenachádza na verejne prístupnom mieste. V zaistených zoznamoch sú zapísané hodnoty už od rokov 2008, kde vzhľadom na uvedené dátumy taktiež nie je možné na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov zistiť spotrebu žalovaného. Znalec potvrdil manipuláciu so zabezpečovacími prvkami plynomeru u všetkých osôb uvedených v zaistených zoznamoch. Pri pravidelných ročných odpočtoch pracovníkmi žalobcu nebolo možné zistiť, či boli predmetné plomby manipulované, nakoľko tieto boli menené profesionálnymi falšovateľskými nástrojmi, ktoré boli orgánmi činnými v trestnom konaní zaistené a takto falšované plomby bol schopný rozpoznať až znalec pri vyhotovovaní znaleckého posudku. Vzhľadom na tieto okolnosti nie je možné posudzovať predchádzajúce spotreby žalovaného ako relevantné a vzhľadom na tieto okolnosti nie

je možné postupovať podľa § 82 ods. 4 zákona o energetike. Nakoľko skutočne vzniknutú škodu nebolo možné vyčíslieť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, žalobca použil výpočet škody podľa všeobecne záväzného nariadenia a to vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z. Následne žalobca poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 102/2010 zo dňa 29.11.2011 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo/99/2012 zo dňa 12.03.2015, z ktorých uzavrel, že zákony o energetike vychádzali z objektívnej zodpovednosti odberateľa plynu za odber s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii a oba vykonávacie predpisy určovali, že ak nemožno presne určiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje od posledného dňa odpočtu meradla.

4. Žalovaný na výzvu súdu v súlade s § 167 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v podaní zo dňa 29.07.2016 okrem iného uviedol, že trvá na tom, že predložený znalecký posudok nepreukazuje bez zbytočných pochybností neoprávnený odber plynu, keď spochybnil to, že by znalec mal dostať relevantných podkladov od žalobcu pre vypracovanie hodnoverného znaleckého posudku. Odtlačok na plombe (napr. znak „M41“) sa vytvára pomocou plombovacích klieští. Raznica na plombovacích kliešťoch sa vyrába pomocou hĺbiacej elektródy. V oblasti plynárenstva sa každý rok vytvára sada razníc, ktorá sa používa počas kalendárneho roka. Jedna sada obsahuje napríklad 10 razníc, ktoré sú všetky vyrobené pomocou tej istej elektródy. Pri výrobe sady razníc pomocou elektródy dochádza k úbytku materiálu na elektróde (opotrebovanie elektródy), čo spôsobuje odchýlku vo veľkosti medzi prvou a poslednou raznicou v príslušnej sade. Inak povedané, prvá vyrobená raznica nie je 100 % totožná s poslednou vyrobenou raznicou. Táto skutočnosť môže zapríčiniť tiež to, že odtlačok vytvorený prvou raznicou sa nebude zhodovať s odtlačkom vytvoreným poslednou raznicou v príslušnej sade, aj keď oba odtlačky sú vytvorené raznicami v rámci jednej sady. Vzhľadom na opísaný postup je toho názoru, že znalec mal mať k dispozícii všetky raznice, resp. ich kontrolné odtlačky pre príslušný kalendárny rok, a všetkými raznicami mal vytvoriť porovnávané odtlačky a následne sporný odtlačok mal porovnať so všetkými porovnávanými odtlačkami. Len v takomto prípade, ak by znalec konštatoval nezhodu medzi sporným odtlačkom a všetkými porovnávanými odtlačkami, znalecký posudok by bol hodnoverný v tom zmysle, že sporný odtlačok nebol vytvorený niektorou raznicou zo sady za príslušný kalendárny rok. Keďže žalobca neposkytol znalcovi uvedené podklady pre vytvorenie znaleckého posudku a znalec skúmal len zhodu medzi sporným odtlačkom a jediným porovnávaným, ktorého pôvod nie je uvedený, považujeme znalecký posudok za nedostatočný na preukázanie porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Zo znaleckého posúdenia porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii však znalec nemôže vyvodiť záver, či plynomer, na ktorom by bola údajne porušená plomba, meral hodnoty správne alebo nesprávne. Inak povedané, neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 o energetike automaticky neznamená nesprávne meranie plynu a vznik škody v zmysle množstva plynu na strane žalobcu. Takýto odber môže znamenať len vznik škody v zmysle poškodenia plynomeru ako takého, napríklad jeho obalu. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.01.2016, sp. zn. 15Co/275/2015, v zmysle ktorého nie každé poškodenie plynomeru však znamená aj poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a tiež skutočnosť, že ak plynomer nezodpovedá požiadavkám stanoveným zákonom č. 142/2000 Z. z. o metrológii a požiadavkám stanoveným prílohou č. 13 Vyhlášky UNMS SR č. 210/2000 Z. z., to ešte neznamená, že plynomer nie je funkčný do času jeho výmeny. Ak by došlo k neoprávnenému zásahu do meradla a meradlo plynomeru by nezaznamenávalo alebo nesprávne zaznamenávalo odber plynu (nielen poškodenie zabezpečenia plynomeru, ale aj samotného meradla v ňom), jednalo by sa o neoprávnený odber plynu podľa § 82 ods. 1 písm. a) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike, čo však žalobca netvrdí. Taktiež si žalovaný myslí, že ak skončila platnosť overenia určeného meradla, znamená to len, že takéto meradlo nemožno ďalej používať na daný účel v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii. Neznamená to však, že hodnoty, ktoré meradlo v čase skončenia platnosti jeho overenia zaznamenávalo, nie sú relevantné a nemožno ich použiť. Práve naopak, nie je dôvod ich neakceptovať. K vzniku škody má za to, že nepostačuje len vykonať fiktívny výpočet škody s odkazom na vyhlášku, ale žalobca musí preukázať, že neoprávneným odberom došlo k reálnej škode. K rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky má za to, že ide o prejav formalistického prístupu k interpretácii a aplikácii právnej normy, ktorý je ústavne neudržateľný. Následne poukázal na postavenie žalovaného v pozícii spotrebiteľa, pričom judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá vychádza z gramatického výkladu súčasného ustanovenia § 82 zákona o energetike, označil za ústavne neudržateľnú, popierajúcu zmysel a účel ochrany spotrebiteľa. S poukazom na rozhodovaciu činnosť v oblasti elektroenergetiky došiel k záveru, že zodpovednosť podľa § 82 zákona o energetike nie je objektívnou zodpovednosťou.

5. Dňa 07.11.2016 bolo súdu doručené písomné vyjadrenie žalobcu k aktívnej legitímácii, k hodnovernosti znaleckého posudku, k zániku platnosti overenia určeného meradla, k vzniku škody a objektívnej zodpovednosti. Poukázal na to, že aktívne legitimovaným subjektom je žalobca priamo zo zákona a to z titulu prevádzkovateľa distribučnej siete. K hodnovernosti znaleckého posudku uviedol, že z § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike skutková podstata neoprávneného odberu zemného plynu je v danom prípade naplnená odberom plynu, ktorý je realizovaný meradlom s poškodeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii (plomby). Vzhľadom na toto striktné definovanie formy neoprávneného odberu zemného plynu nie je potrebné skúmať, či meradlo meria správne hodnoty plynu alebo správne tieto hodnoty nemeria. V súvislosti s realizáciou znaleckého posudku je potrebné zaoberať sa len skutočnosťou, či bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii meradla. Úlohou znalca bolo posúdiť, či došlo k poškodeniu zabezpečovacieho prvku meradla. V prípade, že bol zabezpečovací prvok meradla poškodený a odoberal sa takýmto meradlom plyn, je splnený zákonný predpoklad neoprávneného odberu zemného plynu. Skutočnosť, že ide o neoprávnený odber plynu, nie je podmienená prípadnou funkčnosťou meradla, ale či má dané meradlo poškodené zabezpečovacie prvky, ktorých poškodenie umožňuje následnú optimalizáciu nameraných hodnôt plynu na ľubovoľnú hodnotu. K zániku platnosti overenia určeného meradla uviedol, že porušením plomby počítadla je možné s počítadlom manipulovať a ovplyvniť tak údaj o spotrebovanom množstve plynu, pričom podľa § 15 ods. 6 písm. d) zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak bola poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka. K vzniku škody uviedol, že žalovaný mal na riadnej vyúčtovanej faktúre za predmetné obdobie od svojho dodávateľa zemného plynu spotrebu plynu vo výške 0 m³. V prípade, ak žalovaný uhrádzal zálohové platby, dodávateľ zemného plynu žalovaného vrátil vzniknutý preplatok za predmetné obdobie neoprávneného odberu žalovanému. Nulová spotreba na faktúre resp. na vyúčtovaní žalovaného je vedená kvôli skutočnosti, že porušením plomby platnosť overenia meradla zanikla, a teda údaj uvedený na číselníku nebolo možné akceptovať a množstvo spotrebovaného plynu bolo určené prostredníctvom zákona resp. vyhlášky. Žalovaný tvrdí, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu. Tu žalobca uviedol, že žalovaný v čase neoprávneného odberu zemného plynu za spotrebovaný plyn nezaplatil tak ako sa uvádza vyššie - dodávateľ v týchto situáciách buď vystavuje žalovanému faktúry na sumu 0,00 Eur, prípadne žalovanému vznikne preplatok, ktorý dodávateľ vráti odberateľovi. Žalovaný však takýto plyn odoberá de facto zadarmo, ale jeho odberom skutočne dochádza k nespoplatňovanému znižovaniu množstva plynu v distribučnej sieti žalobcu. Majetok žalobcu sa v tomto prípade znížil o spotrebu zemného plynu žalovaného. Nakoľko medzi žalobcom a žalovaným neexistuje zmluvný vzťah, je potrebné, aby si žalobca tento úbytok majetku uplatnil ako škodu spôsobenú neoprávneným odberom. Túto skutočnosť predpokladá aj zákon o energetike, ktorý s pojmom škoda za neoprávnený odber plynu pracuje. K žalovaným spochybneniu objektívnej zodpovednosti sa žalobca pridrial rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít. Vzťah distribútora plynu a konečného odberateľa plynu na rozdiel od vzťahu dodávateľa plynu a konečného odberateľa plynu za spotrebiteľský vzťah nepovažoval s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co/169/2015 zo dňa 17.05.2016.

6. Súd nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom po neúspešne vykonanom pokuse o ukončenie sporu zmiernom strán vykonal dokazovanie oboznámením žaloby, faktúrou vystavenou žalobcom č. XXXXXXXXXXXX s termínom splatnosti dňa 19.06.2014, výpočtom škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu, zápisom zo dňa 17.03.2014 u odberateľa/žalovaného, montážnym listom meradla č. XXXXXXXXXXXX na odbernom mieste žalovaného zo dňa 17.03.2014, fotodokumentáciou falšovateľského náčinia, fotodokumentáciou plynových spotrebičov na odbernom mieste a skrinky v predzáhradke, odberného miesta, opravnou faktúrou dodávateľa plynu SPP, a. s. za obdobie 19.03.2013 až 18.03.2014, informáciou o postupe Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave č. zo dňa 08.12.2016, oboznámením vyjadreniami žalobcu a žalovaného, výsluchom žalovaného, správou SPP, a. s. zo dňa 23.03.2017, vyúčtovacou faktúrou SPP, a. s. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2014 o nedoplatku žalovaného v sume 272,17 Eur a opravnou faktúrou vystavenou SPP, a. s. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.09.2014 o preplatku žalovaného v sume 1.265,09 Eur, správou Slovenskej pošty z 25.05.2017 o neprevzatí preplatku žalovaným na pošte, oboznámením správou Úradu hraničnej a cudzineckej polície Ministerstva vnútra SR zo dňa 13.07.2015, ČVS: N.-XX/NJ-S-XXXX, oboznámením znaleckou doložkou ZP č. XXX/PL - 2014 (v súdnom spise na č. l. 199), uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Cífer ČVS: ORP-1469/CI-TT-2014 AM o zastavení trestného stíhania podľa § 9 Trestného poriadku, ako aj ostatným spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim

a po ukončení dokazovania rozhodol vo veci samej rozsudkom, v ktorom dospel k záveru, že žaloba je dôvodne podaná, je potrebné jej vyhovieť v celom rozsahu a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 2.762,72 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15 % ročne z dlžnej sumy od 20.06.2014 do zaplatenia, v trojdňovej paričnej lehote. Zároveň priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

7. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 23Co/163/2018 - 327 zo dňa 19.06.2019 na základe žalovaným podaného odvolania zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom vyjadril záväzné intencie k hodnoteniu znaleckého posudku vypracovaného A. J. Z., z ktorého súd prvej inštancie vychádzal a k primeranosti výšky škody s použitím vlastnej spravodlivej úvahy.

8. Súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu zopakoval a doplnil dokazovanie celkovou históriou spotreby žalovaného za obdobie od 18.05.2006 do 03.05.2019, aktuálnou informáciou o právnom osude preplatku z opravnej faktúry vystavenej SPP, a. s. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.09.2014, a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci.

9. Žalobca na pojednávaní uviedol, že navrhol žalovanému uzatvorenie zmluvy, v ktorom by žalovaný zaplatil 50 % z istiny pohľadávky a úroky z omeškania a trovy konania by mu boli odpustené. Žalovaný takýto návrh zmluvy odmietol, trval na vyčíslení škody podľa priemerných spotrieb.

10. Z histórie spotreby zemného plynu na odbernom mieste žalovaného v rokoch 2006 až 2013 vyplýva, že spotreba žalovaného bola:

- v období od 18.05.2006 do 18.05.2007 - 2.171 m³
- v období od 18.05.2007 do 18.05.2008 - 1.924 m³
- v období od 18.05.2008 do 18.05.2009 - 1.081 m³
- v období od 18.05.2009 do 18.05.2010 - 631 m³
- v období od 18.05.2010 do 18.05.2011 - 668 m³
- v období od 18.05.2011 do 18.05.2012 - 823 m³
- v období od 18.05.2012 do 18.05.2013 - 800 m³
- v období od 18.05.2013 do 17.03.2014 - 2.556 m³.

11. Z doplnenia histórie spotreby zemného plynu na odbernom mieste žalovaného v rokoch 2013 až 2019 vyplýva, že spotreba žalovaného bola:

- v období od 18.03.2014 do 10.11.2014 - 367 m³
- v období od 11.11.2014 do 18.05.2015 - 189 m³
- v období od 19.05.2015 do 18.05.2016 - 735 m³
- v období od 19.05.2016 do 18.05.2017 - 2.656 m³
- v období od 19.05.2017 do 18.05.2018 - 2.559 m³
- v období od 19.05.2018 do 03.05.2019 - 2.276 m³.

12. Z faktúry vystavenej žalobcom ako distribútorom č. XXXXXXXXXXXX dňa 05.06.2014 s prílohou výpočet škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu vyplýva, že žalobca si voči žalovanému uplatnil náhradu škody za neoprávnený odber za fakturované obdobie od 19.05.2013 do 17.03.2014 vychádzajúc z počtu dní neoprávneného odberu - 303, celkovej spotreby spotrebičov žalovaného, výpočtom množstva neoprávneného odberu zemného plynu v množstve 6.854,55 m³. Takto ustálené odobraté množstvo zemného plynu vynásobil koeficientom 10,691 a násobkom referenčnej ceny 0,03489, čím dospel k cene neoprávneného odberu plynu vo výške 2.556,81 Eur. Žalobca si uplatnil tiež náhradu nákladov spojených so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu vo výške 205,91 Eur; celkovo 2.762,72 Eur. Vo výpočte škody spôsobenej neoprávneným odberom zemného plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii v objekte určenom na trvalé bývanie, sú špecifikované spotrebiče žalovaného s ich hodinovým príkonom.

13. Zo zápisu SPP distribúcia, a. s. zo dňa 17.03.2014 o výmene meradla za účelom odoslania na posúdenie overovacích značiek vyplýva prítomnosť žalovaného, bez osobitného vyjadrenia žalovaného

odberateľa, ktorým svojim podpisom potvrdil, že meradlo je neprístupné verejne, nachádza sa v predzáhradke.

14. Zo znaleckého posudku č. XXX/PL-2014 zo dňa 30.05.2014 vyplýva, že posudok bol vypracovaný znalcom A. J. Z., znalcom z odboru kriminalistika, odvetvie mechanoskopia, na podkladoch dodaných zadávateľom a to žiadosť zadávateľa, dodané meradla - plynomer výr. č. XXXXXXXX-XBX-XX-X, kontrolné odtlačky plombovacích klieští s označením „07- M41“. Pri konštantnom 23 násobnom zväčšení znalec zistil obsahovú zhodu, a tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov. Na základe optického skúmania jednoznačne potvrdil, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky neboli vytvorené čelustami toho istého nástroja. Na otázku, čo bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii znalec odpovedal, že na základe zistených skutočností môže s veľkou pravdepodobnosťou predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - odstránené a nahradené inou plombou. Strany sporu nežiadali a preto ani navrhli výsluch znalca k vypracovanému znaleckému posudku a záverom v ňom uvedených.

15. Zo správy Slovenskej obchodnej inšpekcie, Inšpektorátu Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Trnave zo dňa 08.12.2016 vypracovanej do konania vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/457/2015 vyplýva, že nezačali správne konanie vo veci neoprávneného odberu plynu, pretože zo znaleckého posudku im nebolo zrejmé, aké kontrolné odtlačky plombovacích klieští boli predložené zadávateľom znaleckého posudku. Taktiež zadávateľ znaleckého posudku nevedel na výzvu orgánu dozoru preukázať, že kontrolný odtlačok vykonaný na účely znaleckého posudku bol vykonaný presne tými istými plombovacími kliešťami, ktorými bola odtlačená/zaplombovaná overovacia/zabezpečovacia značka plynomeru v čase jej osadenia. Taktiež nereagovala na výzvu, či plynutím času nemohlo dôjsť k takým zmenám na povrchu plombovacích klieští, ako aj na overovacej/zabezpečovacej značke plynomera, ktoré by mohli spôsobiť tvarovú a rozmerovú nezhodu špecifických znakov sporných a kontrolných odtlačkov pri realizácii znaleckého posúdenia.

16. Z vyúčtovacej faktúry SPP, a. s. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 22.05.2014 za obdobie odberu zemného plynu žalovaným v období od 19.05.2013 do 18.05.2014 vyplýva, že žalovaný v rozhodnom období poukázal preddavkové platby za opakované dodávky zemného plynu v sume 1.168 Eur, SPP, a. s. fakturovala za dané obdobie sumu 1.440,17 Eur, v dôsledku čoho vznikol žalovanému nedoplatok v sume 272,17 Eur.

17. Z opravnej faktúry SPP, a. s. č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 18.09.2014 vyplýva, že je vystavená za fakturačné obdobie 19.05.2013 až 18.05.2014, adresovaná žalovanému ako odberateľovi s preplatom 1.265,09 Eur za spotrebu 0 m³, s uvedením počiatočného stavu meradla k 19.05.2013 vo výške 5.413 m³ a konečnému stavu meradla k 17.03.2014 vo výške 5.413 m³.

18. Zo správy SPP, a. s. ako dodávateľa zemného plynu žalovaného zo dňa 07.06.2017 vyplýva, že príjemca E. R. si preplatok v sume 1.265,09 Eur v lehote splatnosti neprevzal; dňa 21.11.2014 z preplatku použili sumu vo výške 131,-Eur na úhradu preddavku mesiaca november 2014 (v odpovedi uvedený november 2017), ktorý bol splatný 10.11.2014. Z aktuálneho vyjadrenia SPP, a. s. zo dňa 25.11.2019 k preplatku žalovaného zákazníka SPP, a. s. v sume 1.134,09 Eur vyplýva, že tento si preplatok neprevzal, evidujú ho ako nevyplatený.

19. Podľa § 76 ods. 11 zákona o energetike, odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom, je zakázaný.

20. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

21. Podľa § 82 ods. 2, 3 zákona o energetike, odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete. Ak nemožno vyčíslieť skutočne vzniknutú škodu

na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

22. Podľa § 1 ods. 9 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., ak v prípadoch neoprávneného odberu plynu s meradlom, ktoré nesprávne zaznamenávalo alebo nezaznamenávalo odber plynu alebo na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu, odber plynu sa účtuje odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu.

23. Podľa § 1 ods. 14 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., k škode spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa pripočítajú nevyhnutné náklady prevádzkovateľa siete spojené so zisťovaním a s odstraňovaním neoprávneného odberu plynu.

24. Podľa § 15 ods. 6 písm. d) zákona o metrológii, platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak bola poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka.

25. Podľa § 19 ods. 1 zákona o metrológii, určené meradlá možno používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje.

26. Podľa článku 2 ods. 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

27. Z vykonaného dokazovania zisteného skutkového stavu dospel súd k právnemu záveru, že žaloba je v časti dôvodná a je potrebné jej vyhovieť a v časti je nedôvodná, v ktorej je potrebné ju zamietnuť. Súd mal preukázané, že žalovaný ako odberateľ odoberal od dodávateľa Slovenský plynárenský priemysel, a. s. zemný plyn na adrese odberného miesta X. XX, G. F.. Žalovaný nebol tak v zmluvnom vzťahu so žalobcom, ktorý je distribútorom zemného plynu pre územie Slovenskej republiky. Zamestnanci žalobcu pri kontrole vykonanej na odbernom mieste dňa 17.03.2014 v prítomnosti žalovaného demontovali meradlo - plynomer č. XXXXXXXX-XBX-XX-X nachádzajúce sa v predzáhradke žalovaného na verejne neprístupnom mieste, a po vykonanej výmene odoslali meradlo na posúdenie overovacích značiek znalcovi A.. J. Z. za účelom potvrdenia neoprávneného odberu. Znalec v posudku zo dňa 30.05.2014 uviedol, že sporné odtlačky čelustí plombovacích klieští a kontrolné odtlačky dodané žalobcom ako zadávateľom sú obsahovo zhodné, avšak tvarovo a rozmerovo nezhodné v špecifických znakoch, o čom doložil obrazovú dokumentáciu, pohľady na porovnanie tvaru a rozmerov špecifických znakov. Z dôvodu veľkej pravdepodobnosti, že došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a tým k neoprávnenému odberu zemného plynu, žalobca vyúčtoval žalovanému za obdobie 19.05.2013 - 17.03.2014 faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 05.06.2014 škodu spôsobenú neoprávneným odberom zemného plynu vo výške 2.556,81 Eur, ktorá škoda je na základe vyhlášky č. 449/2012 Z. z. škodou fiktívnou a zároveň si uplatnil náhradu nevyhnutných nákladov spojených so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu v sume 205,91 Eur. Preto vystavil žalovanému faktúru na zaplatenie v úhrne 2.762,72 Eur so splatnosťou ku dňu 19.06.2014. Žalovaný faktúru neuhradil, čím sa žalovaný dostal do omeškania v dôsledku čoho si žalobca uplatnil aj nárok na zákonné úroky z omeškania odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry z dlžnej fiktívnej škody a uplatnenej náhrady nákladov.

28. V konaní nebolo sporným, že žalovaný v rozhodnom období od 19.05.2013 do 17.03.2014 mal uzavretú zmluvu o dodávke zemného plynu s dodávateľom SPP, a. s., ktorému dodával plyn žalobca ako distribútor. Nebolo tiež sporným, že žalovaný v tomto období plyn skutočne odoberal, za ktorý plyn nezaplatil, keďže zaplatené zálohové faktúry mu boli vrátené, resp. preplatok na základe opravnej faktúry vystavenej SPP, a. s. zo dňa 18.09.2014 sa dostal do žalovaného dispozičnej sféry s možnosťou vyplatenia, v dôsledku čoho vznikla žalobcovi škoda ako distribútorovi škoda. Súd pri zhodnotení predloženej fotokópie znaleckého posudku uč. XXX/PL-2014 vypracovaného A.. J. Z.

mal za nepochybné, že v žalovanom období dochádzalo na odbernom mieste k odberu zemného plynu meradlom, na ktorom boli zistené porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, keďže pri kontrole meradla bolo zistené poškodenie plomby meradla. Odber meradlom, na ktorom je poškodené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, sa v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike považuje za neoprávnený odber. Najvyššie súdne authority včítane Ústavného súdu Slovenskej republiky opakovane konštatujú, že za takto vykonaný odber zodpovedá odberateľ plynu, pričom táto zodpovednosť má charakter objektívnej zodpovednosti (obdobne Krajský súd v Trnave v rozhodnutiach sp. zn. 25Co/2/2017 zo dňa 21.02.2018, 24Co/140/2017 zo dňa 10.01.2018, Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 70/2019 zo dňa 23.05.2019). Znak zodpovednosti za škodu sú: existencia protiprávneho úkonu, škoda a príčinná súvislosť medzi existenciou protiprávneho úkonu a škodou. Keďže v danom prípade, uplatnením si nároku žalobcu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike, sa jedná o objektívnu zodpovednosť, nie je potrebné skúmať zavinenie na strane odberateľa. Odberateľ zodpovedá (už len) za to, že odoberal plyn. V danom prípade dospel súd k právnomu záveru, že žalobca preukázal naplnenie všetkých znakov zodpovednosti žalovaného za škodu.

29. Strany sporu v doplnenom dokazovaní po zrušení rozsudku súdu prvej inštancie odvolacím súdom nenavrhlí vykonať žiadne nové dôkazy napr. výsluchom znalca, súdom nariadeným znaleckým dokazovaním, preto mal súd zo žalobcom predloženého súkromného znaleckého posudku za nesporné, že po vykonanom optickom skúmaní 23 násobnom zväčšení sú kontrolné odtlačky a sporné odtlačky na plombe tvarovo a rozmerovo nezhodné, v predloženej fotodokumentácii sú viditeľné výrazné rozdiely v tvare a rozmere písmena „M“, ako aj znaku „4“. Znalec v závere posudku uvádza, že s veľkou pravdepodobnosťou môže predpokladať, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené - t. j. odstránené a nahradené inou plombou. To, že žalovaný odoberal neoprávnené plyn bolo preukázané tým, že na meradle bol zaznamenaný odber plynu. Škoda vznikla tým, že sa odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na to, či došlo k manipulácii s meradlom a ovplyvneniu meraného stavu na meradle. V zmysle zákona o energetike už porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii je neoprávnený odber, čo sa rovná škode. Príčinná súvislosť v danom prípade takisto existuje, keďže k odberu plynu došlo porušeným meradlom, v dôsledku čoho dodávateľ, SPP a. s. neuhradil cenu plynu žalobcovi, SPP distribúcia, a. s. K žalovaným namietanej absencii príčinnej súvislosti, keďže žalobca vyfaktúroval žalovanému škodu už dňa 04.06.2014, pričom dodávateľ SPP, a. s. vystavil opravnú faktúru až dňa 18.09.2014, žalobca uviedol, že dodávateľ nemohol v čase vystavenej vyúčtovacej faktúry dňa 22.05.2014 vedieť o vzniku škody, o výške škode a o okolnostiach súvisiacich s poškodenou plombou meradla, nakoľko to vyžaduje určitý čas.

30. K objektívnej zodpovednosti: povaha veci vylučuje, aby zodpovednosť za škodu, ktorá vznikne prevádzkovateľovi distribučnej siete v súvislosti s neoprávneným odberom plynu, bolo možné založiť na subjektívnom princípe, t. j. na preukazovaní zavinenia odberateľa prevádzkovateľom distribučnej siete. Takáto požiadavka by podľa názoru súdu predovšetkým so zreteľom na početnosť odberných miest vybavených meradlom celkom paralyzovala činnosť žalobcu, vykonávanú nepochybné i vo verejnom záujme. Okrem toho je všeobecne známe, že bez poškodenia overovacej značky nemožno manipulovať s číselníkom meradla (z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 5Co 160/2015). Z rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 99/2012, 1 Cdo 107/2008) vyplýva, že v právnej úprave zákona o energetike je konkretizovaných niekoľko skutkových podstát, označované za neoprávnený odber plynu, pričom z hľadiska posúdenia druhu zodpovednosti odberateľa plynu za škodu spôsobenú dodávateľom plynu neoprávneným odberom treba dôsledne odlišovať, od ktorej skutkovej podstaty neoprávneného odberu dodávateľ plynu/distribútor odvíja uplatnený nárok na náhradu škody. Prichádza totiž do úvahy tak subjektívna zodpovednosť odberateľa plynu pri neoprávnenom odbere plynu spojenom s neoprávneným zásahom odberateľa do meradla (§ 82 ods. 1 písm. c) zákona o energetike), ako aj objektívna zodpovednosť, teda zodpovednosť bez zreteľa na zavinenie pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii (§ 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike). V prípade objektívnej zodpovednosti odberateľ zodpovedá už len za to, že odoberal plyn meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom porušenie tohto zabezpečenia mohol spôsobiť ktokoľvek. Závery o objektívnej zodpovednosti žalovaného sa zakladajú na základe zákona platného v rozhodnom období, ktoré sú súladné s názormi Najvyššieho súdu SR vo vyššie citovaných rozhodnutiach k skoršej právnej úprave.

31. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, keď mal za to, že došlo k uplynutiu objektívnej premlčacej doby na uplatnenie si nároku na náhradu škody.

32. Podľa § 106 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

33. Krajský súd v Trnave v uznesení sp. zn. 23Co/163/2018 zo dňa 19.06.2019 potvrdil závery súdu prvej inštancie, že žalobca ako poškodený sa nemohol dozvedieť a ani sa nedozvedel o zodpovednom subjekte a ani o tom, že mu vznikla majetková ujma určitého druhu a rozsahu, v deň protiprávneho úkonu, ale až následne poškodnej udalosti, preto premlčacia doba začína plynúť až vtedy, keď sa poškodený dozvie o celej škode a o tom, kto za škodu zodpovedá a preto žaloba podaná dňa 05.10.2015 pre žalované obdobie 19.05.2013 až 17.03.2014 s odobratím merala dňa 17.03.2014 je podaná včas (pokiaľ ide o začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby). Žalovaný namietol, že žalobca nepreukázal, že nevedel škodu zistiť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov a automaticky išiel do vyhlášky, pričom ak má žalobca za to, že plomba bola poškodená už dlhodobo s odkazom na zaistený zoznam, tak žalovaný predpokladá, že najneskorší dátum v zozname, t. j. dátum 18.05.2008 je dátumom, kedy začala plynúť objektívna premlčacia doba. Žalobca k vznesenej námietke uplynutia objektívnej premlčacej doby uviedol, že táto začala plynúť momentom, ktorý bezprostredne predchádzal vedomosti žalobcu o vzniku škody a vedomosti žalobcu, kedy ju bolo možné objektívne vyčíslieť. Pokiaľ žalovaný tvrdí, že žaloba nebola podaná včas v rámci objektívnej premlčacej doby, má jej nezachovanie preukázať žalovaný. Súd dospel k záveru, že žaloba je podaná včas, žalovaný námietku premlčania bližšie nešpecifikoval, nevyjadril sa, či má za to, že nebola zachovaná trojročná premlčacia doba pri škode spôsobenej z nebanlivosti alebo desaťročná premlčacia doba pri škode spôsobenej žalobcovi úmyselne, preto mal súd za to, že v spore absentujú skutkové tvrdenia žalovaného pre účinné popretie tvrdení žalobcu. Súd prvej inštancie prijal záver, že objektívna premlčacia doba začala plynúť každým dňom neoprávneného odberu, keďže aj škoda vznikala postupne každým dňom neoprávneného odberu. Žalobca v konaní netvrdil a preto ani nepreukázal, že ide o škodu spôsobenú žalovaným úmyselne. Súd tak prijal záver, že objektívna premlčacia doba začala plynúť odo dňa, kedy škoda vznikla, čo znamená, že každým dňom neoprávneného odberu v období od 19.05.2013 do 17.03.2014, pričom na plynutie objektívnej premlčacej doby nemá vplyv výpočet výšky škody, ktorá zodpovedá spotrebe odobratého plynu žalovaným (obdobne Krajský súd v Nitre v rozsudku sp. zn. 7Co/670/2016 zo dňa 31.05.2018).

34. K výške škody: v konaní nebolo sporné, že plynomer sa nachádza v uzamknutej skrinke, čo potvrdil žalovaný svojím podpisom na zápise zo dňa 17.03.2014, a rovnako to vyplýva zo žalobcom doloženej fotodokumentácie. Žalobca si uplatnil fiktívnu škodu v zmysle vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z. z., keď po ustálení druhov spotrebičov žalovaného, ich hodinového príkonu, celkovej spotreby m³ za hodinu a zohľadnení obdobia roka (máj - september, október - apríl) určil výpočtom fiktívnu spotrebu žalovaného za 303 dní žalovaného obdobia na 6.854,55 m³, čo predstavuje 22,62 m³ spotreby zemného plynu za jeden deň. Žalobca mal za to, že objektívnym a spoľahlivým podkladom spotrebovaného množstva plynu nemôže byť údaj o spotrebe na odbernom mieste za predchádzajúce obdobie, keďže toto neznamena automaticky rovnaký odber za zisťované obdobie. Poukázal tiež na to, že sa opomína, že znenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona o energetike k vzniknutej škode pripája aj určitú kompenzáciu ušlého zisku, a v konečnom dôsledku aj technicko-materiálnych nákladov, ktoré musel žalobca vynaložiť na to, aby odberné miesto žalovaného dal do stavu konformného so zákonom. V takom prípade je akceptovateľné, že výška pohľadávky žalobcu je násobne vyššia oproti priemerným spotrebám žalovaného. Žalovaný pri určení výšky škody žiadal, aby súd zohľadnil bežnú spotrebu žalovaného na odbernom mieste podľa údajov za predchádzajúce obdobia, keď výška škody stanovená podľa vyhlášky je neprimeraná, niekoľkonásobne prevyšuje bežnú spotrebu žalovaného na odbernom mieste.

35. S poukazom na intencie odvolacieho súdu vyjadrené v zrušujúcom uznesení, v ktorom dal na zváženie možnosť súdu prvej inštancie odkloniť sa u žalovanej fyzickej osoby, ktorá je odberateľom a teda požíva pozíciu spotrebiteľa (aj keď v nie s žalobcom uzavretej spotrebiteľskej zmluvy), od prezumpcie ústavnosti právneho predpisu a starorímskej zásady *dura lex, sed lex*, doplnil súd dokazovanie históriou spotreby žalovaného pred žalovaným obdobím s neoprávneným odberom ako aj

zo súčasnej spotreby žalovaného bezprostredne predchádzajúcej druhému rozhodnutiu súdu. Právny zástupca žalovaného žiadal súd, aby upustil od výsluchu žalovaného pre jeho dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a vyšší vek, pričom v podaní zo dňa 11.11.2019 uviedol, že žalovaný klient využíva tie isté spotrebiče, ktoré využíval v čase výmeny meradla a ktoré zaznamenali pracovníci žalobcu aj s príslušným príkonom. Nedošlo k zníženiu ani zvýšeniu počtu plynových spotrebičov, ani k ich výmene za nové plynové spotrebiče. Z histórie odberu zemného plynu žalovaným na odbernom mieste pred žalovaným obdobím vyplýva, že celková spotreba žalovaného predstavovala za obdobie od 18.05.2006 do 18.05.2008 v priemere $[(2.171 + 1.924) \times 1]$ 2.047,50 m³ za kalendárny rok. Z histórie odberu zemného plynu žalovaným na odbernom mieste za posledné tri účtovne spracované roky od 19.05.2016 do 03.05.2019 vyplýva v priemere $[(2.656+2.559+2.276) \times 1/3]$ 2.497 m³ za kalendárny rok, pričom je nutné vziať v úvahu, že za obdobie od 19.05.2018 do 03.05.2019 ide o neúplný kalendárny rok v počte 350 dní, nie 365 dní. Súd pre spravodlivé určenie výšky skutočnej škody žalobcu, ktorá bude najviac približná a nebude neprimerane sankcionovať žalovaného odberateľa preto vychádzal po doplnených skutkových tvrdení o totožnej výbave domácnosti žalovaného totožnými plynovými spotrebičmi zo spotreby žalovaného za posledné tri roky od 19.05.2016 do 03.05.2019, keď priemerná denná spotreba žalovaného v tomto období predstavovala $[(7,27+7,01+6,05) \times 1/3]$ 6,93 m³. Keďže žalobca žaloval obdobie v rozsahu 303 dní, súd ustálil spotrebu žalovaného (6,93 x 303) ako 2.099,79 m³, čomu zodpovedá cena zemného plynu resp. škoda žalobcu najviac sa približujúca skutočne možnej spotrebe žalovaného v rozhodnom období v sume (2.099,79 x 10,691 x 0,03489) 783,24 Eur.

36. Súd mal za to, že takto ustálenú výšku škody žalobcu je potrebné navýšiť o sumu zohľadňujúcu verejný záujem na stabilite plynovej rozvodnej sústavy, ktorá by vyjadrovala ochrannú, preventívnu a aj represívnu funkciu, nakoľko v opačnom prípade by súd svojím rozhodnutím podporoval fyzické osoby v zasahovaní do plynovej sústavy s tým, že súd ako garant spravodlivosti bude dokazovať skutočnú spotrebu odberateľa v prípadnom súdnom spore s preukazovaním zásahu do meradla, čo by viedlo k narušeniu základných atribútov právnej spoločnosti, v ktorej každý zodpovedný a uvedomelý občan má hľadiť na svoje práva a povinnosti, ktoré v tomto prípade obnášajú aj zákaz akéhokoľvek zásahu do určeného meradla (§ 76 ods. 11 zákona o energetike). Súd mal za to, že vyjadrením primeranosti sankcie s naplnením vyššie uvedených funkcií odstrašenia, výchovného pôsobenia a naplnenia účelu sledovaného zákonom o energetike, zodpovedá suma 250,-Eur.

37. Žalobcom uplatnené náklady spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu zemného plynu vo výške 205,91 Eur v konaní neboli žalovaným sporované, žalobca ich výpočet preukázal doloženou listinou ako prílohou k žalobe.

38. Preto súd dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná v časti (783,24+250+205,91) 1.239,15 Eur, ktorá suma orientačne zodpovedá aj žalobcom navrhnutému zmieru žalovanému počas súdneho sporu s možnosťou upustenia od uplatňovania si úrokov z omeškania a náhrady trov konania, ktorý zmier žalovaný odmietol a zotrval na výpočte škody súdom zo spotreby žalovaného za obdobie vyúčtovania spotreby zemného plynu od roku 2007 do alternatívne meniacej sa hornej hranice obdobia žalovaného. Súd uložil žalovanému zaplatiť dlžnú istinu v štandardnej trojdňovej lehote na plnenie a v prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

39. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

40. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania, ktorý súd priznal v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb. v platnom znení v zákonnej výške 5,15 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti faktúry č. XXXXXXXXXXXX, t. j. od 20.06.2014 do zaplatenia.

41. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 C.s.p., keď porovnaním úspechu žalobcu v konaní (44,85 %) a úspechu žalovaného v konaní (55,15 %) dospel súd k záveru, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, nakoľko bolo potrebné zohľadniť, že žalovaný napriek snahe súdu viesť strany sporu k zmierlivému ukončeniu sporu a účinne prejavenej ochote žalobcu po vyjadrení právneho posúdenia odvolacieho súdu odkloniť sa od aplikácie tvrdého, ale zákonného

predpisu, navrhnutý zmier odmietol, a to napriek tomu, že v skutkovo a právne identických sporoch sú ústavné sťažnosti advokáta žalovaného odmietané (napr. uznesenie II. ÚS 70/2019). Z uvedeného dôvodu súd prihliadol aj na to, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť úroky z omeškania z dlžnej sumy, čím sa čistý úspech žalovaného stal nepatrným.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.